

OBSAH

Předmluva k českému vydání 5

OBEČNÉ ZÁKLADY PEDAGOGIKY

Kapitola 1	Předmět a úkoly sovětské pedagogiky	11
Předmět pedagogiky	1—10	11
Systém pedagogických věd	11—14	16
Vztah pedagogiky k jiným vědám	15—22	17
Úkoly sovětské pedagogické vědy	23—27	20
Metody vědeckých pedagogických výzkumů	28—43	24
Pedagogika jako učební předmět	44—45	31
Kapitola 2	Vývoj a výchova	33
Proces vývoje	1—4	33
Vliv dědičnosti	5—12	34
Vliv prostředí	13—21	38
Úloha výchovy ve vývoji dítěte	22—35	42
Kapitola 3	Cíl a úkoly komunistické výchovy	51
Cíl výchovy a společenské vztahy	1—6	51
Všestranný rozvoj člověka jako objektivní nutnost budování komunismu	7—10	54
Podmínky všestranného rozvoje osobnosti	11—17	57
Cíl komunistické výchovy	18—25	61
Kapitola 4	Rozumová výchova	69
Význam rozumové výchovy	1—5	69
Úkoly rozumové výchovy	6—17	71
Vyučování jako nejdůležitější prostředek rozumové výchovy	18—30	76
Rozumová výchova v buržoazních zemích v současné době	31—34	83

Kapitola 5 Vědeckoateistická výchova		85
Marxismus-leninismus o náboženství	1— 6	85
Postavení náboženství v SSSR	7—17	88
Úkoly vědeckoateistické výchovy ve škole	18—19	94
Vědeckoateistická výchova ve vyučovacím procesu	20—24	95
Vědeckoateistická výchova v mimotřídní činnosti	25—29	97
Individuální přístup k žákům	30—38	99
Církev a škola v kapitalistických zemích	39—41	104
Kapitola 6 Mravní výchova		107
Mravní výchova a vývoj dítěte	1— 4	107
Komunistická morálka	5—12	109
Morální kodex budovatele komunismu — program mravní výchovy nového člověka	13—28	114
Mravní výchova ve vyučovacím procesu	29—32	121
Mravní výchova v době mimo vyučování	33—35	124
Mravní výchova v kapitalistických zemích	36—38	125
Kapitola 7 Výchova sovětského vlastenectví a proletářského internacionalismu		127
Podstata pojmu vlastenectví	1— 3	127
Zvláštnosti sovětského vlastenectví a úkoly spojené s vlasteneckou výchovou	4—12	130
Výchova sovětského vlastenectví při vyučování	13—15	135
Výchova sovětského vlastenectví v době mimo vyučování	16—19	137
Kapitola 8 Pracovní výchova		141
Cíl a úkoly pracovní výchovy v sovětské škole	1— 9	141
Pracovní výchova v dějinách sovětské školy	10—14	145
Studium základů věd a jeho spojení se životem	15—16	148
Úkoly polytechnického vyučování	17—20	150
Pracovní vyučování v 1.—8. ročníku	21—28	153
Pracovní vyučování v 9. a 10. ročníku	29—33	157
Problém odborné přípravy žáků na volbu povolání	34—35	160
Pracovní výchova v době mimo vyučování	36—41	162
Pracovní výchova v buržoazní škole	42—46	164

Kapitola 9 Estetická výchova		167
Význam a úkoly estetické výchovy v sovětské škole	1— 8	167
Rozvoj estetického vnímání	9—15	173
Rozvíjení estetického vkusu	16—19	176
Výchova estetického vztahu ke skutečnosti	20—24	179
Estetická výchova ve vyučovacím procesu	25—33	181
Estetická výchova v době mimo vyučování	34—42	185
Estetická výchova v buržoazní škole	43—47	188

Kapitola 10 Tělesná výchova		193
Význam a úkoly tělesné výchovy v sovětské škole	1— 8	193
Tělesná výchova ve vyučovacím procesu	9—13	197
Tělesná výchova v době mimo vyučování	14—15	200
Těleské sportovní školy a tělovýchovné a sportovní hnutí v SSSR	16—19	202
Tělesná výchova v buržoazní škole	20—24	203

Kapitola 11 Soustava lidového vzdělání v SSSR		207
Zásady budování soustavy lidového vzdělání v SSSR	1— 9	207
Soustava zařízení lidového vzdělání v SSSR	10—33	215

Kapitola 12 Učitel sovětské školy		231
Postavení učitele v SSSR	1— 3	231
Úloha učitele v životě člověka	4— 5	233
Pedagogický talent, mistrovství a cit	6— 7	234
Cesta k pedagogickému mistrovství	8—16	236
Učitel buržoazní školy	17—19	246

Kapitola 13 Žák sovětské školy		249
Věková periodizace žáků	1— 6	249
Žáci mladšího školního věku (7—11 let)	7—18	253
Žáci středního školního věku (11—15 let)	19—30	258
Žáci staršího školního věku (15—18let)	31—40	265

DIDAKTIKA

Kapitola 14 Vyučovací proces		275
Dvoustranný charakter vyučovacího procesu	1— 4	275
Učení jako proces poznávání	5—11	278

Proces osvojování vědomostí a vytváření dovedností a návyků	12—23	282
Didaktické zásady	24—43	289
Zásada názornosti	25—27	290
Zásada uvědomělosti a aktivity	28—30	292
Zásada přístupnosti a přiměřenosti	31—32	293
Zásada soustavnosti a postupnosti	33—36	295
Zásada trvalosti	37—39	298
Zásada spojení teorie s praxí	40	300
Zásada vědeckosti	41—43	301
Kapitola 15 Obsah vzdělání v sovětské škole		305
Obecné zásady stanovení obsahu vzdělání	1— 5	305
Stanovení obsahu vzdělání v dějinách sovětské školy	6— 8	308
Učební plány, osnovy, učebnice	9—12	310
Přezkoumání obsahu vzdělání v dané etapě	13—23	313
Kapitola 16 Vyučovací metody v sovětské škole		323
Vyučovací metody a prostředky	1— 3	323
Soustava vyučovacích metod v sovětské škole	4— 5	324
Metody ústního výkladu	6— 8	327
Rozhovor jako vyučovací metoda	9—16	330
Metoda předvádění	17—19	336
Metody práce s učebnicí a knihou	20—26	337
Laboratorní metoda a pokus	27—28	343
Cvičení a úlohy	29—30	344
Metody opakování	31—32	346
Uplatňování technických vyučovacích prostředků	33—52	347
Výběr vyučovacích metod	53—54	356
Kapitola 17 Zkoušení a hodnocení vědomostí		361
Funkce zkoušení a hodnocení vědomostí	1— 4	361
Soustava metod zkoušení	5—23	364
Hodnocení vědomostí	24—27	379
Kapitola 18 Organizační formy vyučování		383
Systém ročníků a vyučovacích hodin a jeho zvláštnosti	1— 7	383
Základní prvky hodiny, typy hodin	8—13	387
Cesty zvyšování účinnosti vyučovací hodiny	14—23	391
Jiné formy organizace vyučování	24—30	396

Kapitola 19 Programované učení		401
Programované učení jako zvláštní forma samostatné práce žáků	1—6	401
Programovaná učebnice a program	7—20	403
Zpětná vazba při programovaném učení	21—31	410
Úkoly spojené s volbou odpovědi	32—39	415
Programované sbírky cvičení a zkušební programy	40—47	418
Organizace vyučovacího procesu využívající prostředky programovaného učení	48—54	425

ZÁKLADY VÝCHOVNÉ PRÁCE

Kapitola 20 Výchovní proces		433
Zvláštnosti výchovného procesu	1—10	433
Základní etapy výchovného procesu	11—24	439
Zásady výchovy	25—33	450

Kapitola 21 Obsah, metody a organizační formy výchovné práce v sovětské škole		457
Obsah výchovné práce ve škole	1—8	457
Metody výchovy	9—29	462
Metody přesvědčování	11—18	463
Metody organizace činnosti žáků	19—23	469
Metody podněcování chování žáků	24—29	471
Organizační formy výchovné práce	30—52	474
Mimoškolní práce s dětmi	53—56	479

Kapitola 22 Teorie dětského kolektivu		483
Kolektiv jako nejdůležitější prostředek komunistické výchovy	1—8	483
Základní etapy ve vývoji kolektivu	9—12	486
Hlavní cesty stmelování a výchovy žákovského kolektivu	13—37	487
Požadavek	14—17	488
Práce s aktivem	18—22	490
Zásada paralelního působení	23—28	493
Perspektiva	29—34	496
Tradice	35—37	499
Rozšiřování kolektivních zájmů žáků	38—55	500
Společná práce	39	500

Celoškolní aktiv	40—42	500
Celoškolní shromáždění	43	502
Služby ve škole	44	502
Nástěnný tisk a školní rozhlas	45—46	503
Styk mladších žáků se staršími	47—52	504
Jiné formy stmelování žákovského kolektivu	53—55	506
Kapitola 23 Pionýrská a komsomolská organizace ve škole		511
Úloha a význam pionýrské a komsomolské organizace ve škole	1— 5	511
Činnost pionýrské organizace ve škole	6—25	513
Činnost komsomolské organizace ve škole	26—34	524
Kapitola 24 Třídní učitel a učitelský sbor školy		531
Obsah práce třídního učitele	1—20	531
Sledování práce žáků	2— 5	531
Činnost zaměřená na zvyšování prospěchu a kázně	6—10	533
Organizování mimotřídní práce s žáky	11—12	534
Práce s rodiči žáků	13—20	535
Plánování práce třídního učitele	21—22	539
Požadavky na třídního učitele	23	540
Učitelský sbor školy	24—34	541
Příloha		547
Kontrolní otázky		547
Věcný rejstřík		583